

Chapter: 9

Q.1 दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून लिहा.(Any Two)

2

- या तत्कालीन निसर्गशास्त्रज्ञाने त्याच्या संग्रहातील सुमारे एकाहत्तर हजार वस्तू ब्रिटिश संग्रहालयात दिल्या.
अ. सर हॅन्स स्लोअन ब. राजा जॉर्ज क. नेपोलियन बोनापार्ट ड. राजा फ्रान्सिस
- फ्रान्सचा सोळाव्या शतकात होऊन गेलेल्या राजा पहिला फ्रान्सिस याच्या पदरी होता.
अ. लिओनार्दो द विंची ब. मायकेलएंजेलो क. राफेल ड. दंते
- कोलकाता येथील हे भारतातील पहिले संग्रहालय होय.
अ. गव्हर्नमेंट म्युझियम ब. राष्ट्रीय वस्तुसंग्रहालय
क. छत्रपती शिवाजी महाराज वस्तुसंग्रहालय ड. भारतीय संग्रहालय
- लिओनार्दो द विंची या जगप्रसिद्ध इटालियन चित्रकाराने रेखाटलेल्या या चित्राचा समावेश लुव्र संग्रहालयात आहे.
अ. नेपोलियन ब. मोनालिसा क. हॅन्स स्लोअन ड. दुसरा जॉर्ज.

Q.2 पुढीलपैकी प्रत्येक गटातील चुकीची जोडी ओळखून लिहा.(Any Two)

2

i.	भारतीय म्युझियम - कोलकत्ता
ii.	नॅशनल म्युझियम - दिल्ली
iii.	छत्रपती शिवाजी महाराज वस्तुसंग्रहालय - नाशिक
iv.	सालारजंग म्युझियम - हैदराबाद
i.	भारतवर्षीय प्राचीन ऐतिहासिक कोश - महादेवशास्त्री जोशी
ii.	प्राचीन भारतीय स्थलकोश - सिद्धेश्वरशास्त्री चित्राव
iii.	क्रांतिकारकांचा चरित्रकोश - शं. रा. दाते
iv.	स्वातंत्र्यसैनिक चरित्रकोश - न. र. पाठक
i.	भारतवर्षीय चरित्रकोश - सिद्धेश्वरशास्त्री चित्राव
ii.	मराठी विश्वकोश - रघुनाथ भास्कर गोडबोल
iii.	भारतीय संस्कृती - महादेवशास्त्री जोशी
iv.	महाराष्ट्रीय ज्ञानकोश - श्रीधर व्यंकटेश केतकर

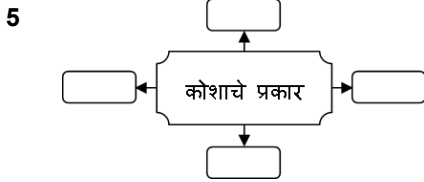
Q.3 दिलेली संकल्पनाचित्रे पूर्ण करा.(Any Two)

4

भारतातील
ग्रंथालये	
संग्रहालयशास्त्रातील अभ्यासक्रम उपलब्ध करून देण्या-या भारतातील काही प्रमुख संस्था/विद्यापीठे					
	जिवाजी
विद्यापीठ,
ग्वालियर		कोलकाता
विद्यापीठ,
कोलकाता		

3	ग्रंथालय	स्थान
	i. इंडियन म्युझियम
	ii.	दिल्ली
	iii. छत्रपती शिवाजी महाराज वस्तुसंग्रहालय
	iv.	हैद्राबाद
	v. द कॅलिको म्युझियम ऑफ टेक्स्टाइल्स	अहमदाबाद

4	ग्रंथालय	स्थान
	i. राष्ट्रीय ग्रंथालय (नॅशनल)
	ii.	दिल्ली
	iii. स्टेट सेंट्रल लायब्ररी
	iv.	मुंबई
	v. डेव्हिड ससून लायब्ररी	मुंबई

Q.4 टीपा लिहा (Any One)

- 1 सरस्वती महाल ग्रंथालय
- 2 संज्ञा कोश

Q.5 पुढील विधाने सकारण स्पष्ट करा. (Any Two)

- 1 अभिलेखागारे व ग्रंथालये नियतकालिके आणि इतर प्रकाशने प्रसिद्ध करतात.
- 2 विविध विषयांमधील कृतींसाठी प्रशिक्षणाची आवश्यकता असते.
- 3 अभिलेखागारांचे व्यवस्थापन हे तांत्रिकदृष्ट्या ग्रंथालय व्यवस्थापनाचेच एक अंग असते.
- 4 कोश निर्मिती शक्य तितक्या भाषांमध्ये केली पाहिजे.

Q.6 पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (Any Two)

- 1 कोशांचे फायदे काय आहेत.
- 2 देशामध्ये संग्रहालये आणि ग्रंथालये असली पाहिजेत स्पष्ट करा.
- 3 अभिलेखागाराच्या व्यवस्थापनात कोणती कामे महत्वाची आहेत ?

2

4

6